

GUIA DE LLENGUATGE
NO SEXISTA.

PERA
PARLAR
DE TU
A TU

"AIXÒ DE LES LLENGÜES ÉS COM AIXÒ DELS
TAURONS: SI NO ES MOUEN, S'AFONEN EN
L'OCEÀ I ADEU MOLT BONES".

María Martín Barranco

**01. ¿QUE ÉS EL
LLENGUATGE
NO SEXISTA?**

PÁG 04

**02. GÈNERE I
LLENGUATGE NO
SEXISTA A L'AMBIT
DE L'ADMINISTRACIÓ
PÚBLICA**

PÁG 08

03. AL TEU DIA A DIA

PÁG 16

**04. LA PROFESSIÓ ES
PORTA(VA)
PER DINS**

PÁG 18

**05. DESAFIAMENTS
I RECURSOS**

PÁG 22

**06. EL A, B C NO
SEXISTA DE TERMES A
L'ADMINISTRACIÓ**

PÁG 24

01.

QUE ÉS EL

LLENGUATGE

NO SEXISTA?

INTRODUCCIÓN

Hola! Si estàs llegint açò és perque potser t'interessa saber un poc més sobre el llenguatge no sexista i tindre pistes de com poder utilitzar-ho al teu dia a dia. Si és així, ens alegrem que tingues esta guia entre les teues mans. En ella vas a descobrir el que significa comunicar-se sense sexisme. A més, no ens quedanarem només en la teoria, anirem un poc més enllà donant-te ferramentes per a que practiques esta nova forma de comunicar-te, utilitzant un llenguatge natural que represente a dones i hòmens de igual forma.

Comencem?

Continua llegint!

Partim d'un fet : les llengües canvien, evolucionen, avancen i s'adapten a noves realitats que van sorgint, el que aporta al llenguatge l'habilitat de modificar-se. Per tant, sí: les llengües evolucionen perquè puguem comunicar-nos d'una forma més justa i, per extensió, més correcta.

Si parlem de transformació social i evolució, el llenguatge és una de les ferramentes més importants en la construcció del món. Aprendre a parlar d'una forma no sexista ens iguala, visibilitza a les dones i fa que el nostre xicotet univers siga menys desigual i invisible.

Dit això, aclarim que l'ús del llenguatge no sexista no és difícil, però sí que requereix informació i un poc de pràctica. Al cap i a la fi, la nostra llengua disposa d'un vocabulari ampli i diverses fórmules per a no caure en el parany de fer sempre el mateix.

**SI AIXO ÉS AIXÍ,
PER QUE CONTINUEM
PARLANT EN PASSAT?**

Hi ha dues idees clau de l'ús d'un llenguatge no sexista: **respecte i visibilitat**, a més d'unes raons de pes de per què és indispensable modificar la manera en la que ens relacionem. **Per que es tan important saber utilitzar-ho?**

01

Una de les constants vitals de les llengües vives és la seua habilitat **d'introduir i modificar paraules** que descriuen realitats noves o canviants. Eixa mateixa capacitat la té per a desprendre's d'altres sexistes i impregnades de connotacions negatives. Si la llengua té la capacitat d'evolucionar, llig amb atenció: **tu també.**

02

El **context social** en el qual fem les paraules és efectiu quant a que li afegim un significat addicional, relacionat amb el que eixa paraula representa. En una sala de 70 persones en la qual hi ha 50 dones, un "Bon dia a tots", no ens serveix perquè no representa cap realitat. Volem **visibilització**. No importa que sigues home o dona, llig amb atenció: som persones.

04

No importa que tu no sigues de mirar definicions, llig amb atenció: **el masclisme esta a tot arreu.**

03

Les paraules creen el nostre **pensament** i, si eixes paraules són masculistes, el nostre pensament també ho serà. I si eixe **masclisme** es plasma als diccionaris, una de les ferramentes més recurrents a les que acudir...

"ELS DICCIONARIS ES BOTEN LA SEUA REGLA FONAMENTAL: L'ORDRE ALFABÈTIC QUE ELS ORGANITZA. SEMPRE POSEN EL MASCULÍ PRIMER. NO REFLECTIXEN LA REALITAT, NI LA LLENGUA, NI EL MÓN. REFLECTIXEN EL PODER DELS QUI ELS ESCRIUEN"

Nuria Valera

07

02.

GENERE I

LLENGUATGE

NO SEXISTA

A L'AMBIT DE

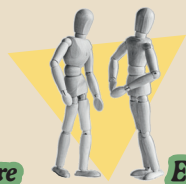
L'ADMINISTRACIÓ

PÚBLICA.)

A **l'administració**, l llenguatge utilitzat en la comunicació (interna i externa) té un efecte significatiu en com es perceben i es fan efectives les polítiques i serveis públics. Parlar de forma correcta per a promoure la igualtat de gènere, és un aprenentatge, podríem definir, d'inclusió social. Ací algunes raons de per què començar a exercitar-ho:

Contribuïx a **l'eliminació d'estereotips de gènere** i fomenta la igualtat entre hòmens i dones. En utilitzar un llenguatge no sexista, es reconeix i valora la participació i contribució de totes les persones, independentment del seu gènere. Amunt la cultura de la igualtat!

Evita malentesos, millora la claretat i la precisió en referir-se a rols, càrrecs i situacions sense biaix de gènere. Visca la comprensió i la cooperació!

És una **exigencia legal** i una pràctica recomanada per normatives internacionals i nacionals i reflectix el compromís ètic i de responsabilitat social. Llarga vida a la ciutadania!

Les **dones** se senten **representades** i valorades als documents i comunicats oficials. L'administració ha de reflectir i atendre les necessitats de tota la ciutadania. Adèu androcentrisme!

Podríem seguir diguent més raons pero només acabem de començar...

DESCOBREIX EL TRUC: FÓRMULES PER A PRACTICAR

L'ús de llenguatge no sexista en amb textos administratius és fonamental per a fomentar la igualtat i evitar perpetuar estereotips de gènere.

Com els pots utilitzar tu?

LES PARAULES NEUTRES

Fes-ho possible sempre que pugues, empra paraules que no especifiquen gènere. Per exemple, en lloc de “**els empleats**” o “**les empleades**”, utilitza “**el personal**”, “**les persones treballadores**” o “**l'equip**”.

EVITA EL MASCULÍ GENÈRIC

Ja està bé, fes un **change**, escapa del masculí com a forma general “**l'alumnat**”, “**les persones**”, “**la ciutadania**”, etc.

DOBLE MENCIO

A vegades, (però sense abusar del poder de la fórmula) pots esmentar els dos gèneres, com **"els i les participants"**. Pot fer un text més llarg, però és útil quan no estem molt posats o posades en el tema.

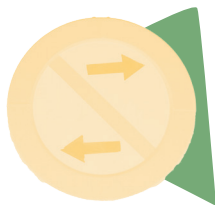
SUBSTITUÏX EL GRUP PEL COL·LECTIU

En comptes de referir-te a un grup per a un gènere específic, identifica el col·lectiu: **"els estudiants" o "les estudiants", és "l'estudiantat"**.

ROLS I CÀRRECS

Si et referixes a professions, adapta les formes als dos gèneres. La **"persona responsable" o "la direcció"**.

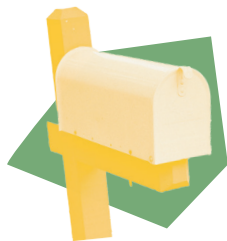
ESQUIVA ESTEREOTIPS

No facis que el llenguatge reforci rols o estereotips de gènere. És essencial evitar deixar de suposar que uns certs càrrecs o rols són ocupats majoritàriament per un gènere específic: **elles infermeres, o ells directors**.

ESQUIVA ESTEREOTIPS

A l'hora de crear formularis, cartes o altres notes, pensa en tot l'anterior: **"Estimat/a", "Benvolgut/a", o simplement "A qui corresponga"**.

Començar per implementar estes fórmules no sexistes és un pas bàsic per a comunicar-nos de forma més igualitària si som part de l'Administració pública, la qual cosa només portarà conseqüències positives en el tracte que tenim amb la gent.

APLIQUEM L'ESTRATEGIA?

Fixa't en la diferència entre l'abans i el després. La percepció d'igualtat canvia, es fa visible l'invisible i és que, tot el que sí es nomena, sí que existix.

Before vs After

COMUNICACIONS ESCRITES

B: "El director ha de revisar els informes abans d'enviar-los".

A: "Direcció ha de revisar els informes abans d'enviar-los".

REDACCIÓ DE DOCUMENTS OFICIALS

B: "L'encarregat del projecte s'ha de coordinar amb la resta de departaments".

A: "La persona encarregada del projecte s'ha de coordinar amb la resta de departaments".

CORREUS ELECTRÒNICS

B: "Estimados compañeros, les informo..."

A: "Estimado equipo, les informo..."

B: "Estimat equip, us convoque a la reunió del divendres."

A: "Estimats companys, us convoque a la reunió del divendres."

ANUNCIS I CONVOCATÒRIES

B: "Es necessita administrador amb experiència en gestió de projectes".

A: "Se busca persona amb experiència en gestió de projectes".

FORMULARIS I ENQUESTES

B: "Nom del sol·licitant"

A: "Nom de la persona sol·licitant".

B: "L'empleat ha de signar ací".

A: "La persona treballadora ha de signar ací".

INSTRUCCIONS I MANUALS

B: "L'usuari ha de posar la seua contrasenya"

A: "La persona usuària ha de posar la seua contrasenya".

APLICAR UN LLENGUATGE NO SEXISTA EN L'ADMINISTRACIÓ,
COM EN QUALSEVOL ALTRE TREBALL, FOMENTA LA IGUALTAT,
ÉS UN REFLEX DE LA NO DISCRIMINACIÓ I DE RESPECTE CAP
A HÒMENS I DONES EN L'ÀMBIT LABORAL.

POSA'T A PROVA: EXERCITA LA TRANSFORMACIÓ

Aplicarem els coneixements. A continuació, et proposem un fragment d'un document administratiu, la teua missió? Transformar-ho, canviar la teua estructura mental i reconvertir-ho en un text no sexista, fins i tot alterant els rols per a trencar amb estereotips. Assegura't de mantindre "el context" i justifica per què cada canvi és important per a promoure la igualtat de gènere. ***Anem per feina!***

(LA SOLUCIÓ
ESTÀ PER AHÍ,
JA LA TROBARÀS).

1- EL DIRECTOR DE DEPARTAMENT I ELS SUPERVISORS HAN ACORDAT QUE ELS EMPRATS HOMES PODRAN ASSISTIR A LA CAPACITACIÓ DE LIDERATGE, MENTRE QUE LES EMPLEADES REBRAN FORMACIÓ EN ATENCIÓ AL CLIENT. DECISIÓ PRESA PER A MAXIMITZAR EL RENDIMENT DELS DIFERENTS ROLS DINS DE L'EMPRESA.

Transformació

Justificació

03.

EN EL TEU DIA A DIA.)

Va ser en els 80' quan van començar les recomanacions per a evitar el llenguatge sexista: a través de l'ús de formes masculines i femenines (com a "xiquets i xiquetes") o termes neutres. Aquest canvi social es bifurca en 2 opinions oposades: a favor o en contra.

Mostra de la teoria és com parlem tots els dies. Et sona això? "He d'anar al metge, és la mateixa doctora de l'any passat". Se'ns fa confús, fins i tot quan sabem que la persona amb la qual ens trobarem és una dona, tractar de cridar a persones pel seu nom. Ens passa més del mateix en xarxes socials, amb la nostra gent i, com hem interioritzat ja, en el treball.

La teua imatge mental potser s'equivoca. No ho dones tot per fet...

La infermera vindrà en un moment.

LA ENFERMERA:
HOLA, EM CRIDE LUIS.

Quan arribe el nuvi comencem amb la prova del menú

EL NUVI:
NO HI HA NUVI, LES NÚVIES
SOM NOSALTRES.

Tinc la meua primera reunió amb el cap

EL CAP: ENCANTADA,
EL MEU NOM ÉS NEREA
I PORTE 15 ANYS COM
A DIRECTORA.

El conductor del bus obri les portes...

NOM EN LA TARGETA DEL
CONDUCTOR DE BUS: MARÍA.

Cansats, van arribar els 3 al poble

ELS QUI VAN ARRIBAR
AL POBLE: 2 DONES
I UN CAVALL.

Els bombers van rescatar al meu gat

ELS BOMBERS:
PAULA I JOSE LUIS.

04.

LA PROFESSIÓ

S'EMPORTA (VA)

PER DINS

Abans que les dones es dedicaren a dur a terme activitats fora de casa, el sistema no havia de preocupar-se de donar-los veu, no es nomenaven, perquè no existien. Amb el canvi generacional i evolutiu, també la llengua hauria de modificar-se.

Hi ha moltes persones poc inclinades a aquests canvis, però la realitat és una realitat tangible: existeixen i el que existeix té dret a ser nomenat.

Poetes antisistema

PRINCIPI
DELS TEMPS
S. XX

Poetessa

Terme innecessari, despectiu i pejoratiu en marcar una diferència de gènere que no és rellevant per a la professió.

S. XXI

Poeta

Moltes dones prefeixen aquesta forma perquè elimina qualsevol diferenciació de gènere, és més considerat, això és, és més inclusiu.

Polítiques de primera

1997

Coneguda com a Mà de Ferro,

Margaret Thatcher

serà nomenada primera ministra del Regne Unit: el terme de primer ministre desapareix, per fi, per lògica, sensatesa i sentit comú.

2005

Àngela Merkel

enhorabona, ja no hi ha dubte, els mitjans passen a definir-se, directament, "La Cancellera".

(NI LA REIAL ACADÈMIA ESPANYOLA, REPEL·LENT A LA DENOMINACIÓ DE LES DONES PEL SEU NOM EN ACTIVITATS PRESTIGIOSES, HA PROPOSAT D'ENTRADA LA FORMA "LA CANCELLERA").

El conte de les niñeres

1803

Apareix per primera vegada en el diccionari el concepte de **Mainadera**.

La criada que cuida cuida dels xiquets i les xiquetes.

2014

I dos-cents onze anys més tard, el diccionari "diu" d'actualitzar-se. **El cuidador o persona cuidadora és reconegut com a mainader.**

La fi del principi

1849

L'escriptora

Concepción Arenal

es va disfressar d'home per a poder estudiar Dret en la Universitat de Madrid.

1888

Sis anys més tard, es decreta el dret a les dones per a accedir a les universitats.

¡HIP, HIP, HURRA!

05.

DESAFIAMENTS I RECURSOS

Canviar unes certes estructures mentals a les quals ens van acostumar és un poc (molt) complex, més o menys com allò d'esperar que l'om ens de peres, però la veritat és que en aquest punt de la guia igual fins et veus amb la capacitat d'ensenyar a qui no sap.

Posa exemples són un bon recurs per a compartir i en aquestes pàgines tens uns quants dels quals tirar mà.

Lassaig-error és lògic, corregir als qui saben que volen intentar-ho no és dolent, al contrari, et serveix d'ajuda a tu i a l'altra persona. I per si et quedes amb les ganes...pots ampliar coneixements i exemples sobre llenguatge no sexista i també sobre llenguatge inclusiu i entendre, així, i investigar en què radiquen les seues diferències.

MARTÍN BARRANCO, MARÍA. (2019). NI POR FAVOR NI PORFAVORA.
EDITORIAL: LA CATARATA.

MARTÍN BARRANCO, MARÍA. (2020). MUJER TENÍAS QUE SER. LA CONSTRUCCIÓN DE LO FEMENINO A TRAVÉS DEL LENGUAJE.
EDITORIAL: LA CATARATA (ASOCIACIÓN LOS LIBROS DE LA CATARATA).

VASALLO, BRIGITTE. (2021). LENGUAJE INCLUSIVO Y EXCLUSIÓN DE CLASE.
EDITORIAL: LAROUSSE.

MANCOMUNIDAD LA VEGA, AGENCIA DE IGUALDAD (2022). CON LA LENGUA HEMOS TOPADO. GUÍA ILUSTRADA PARA DOMINAR EL LENGUAJE INCLUSIVO ANTES DE LOS 30 (O DESPUÉS).

AYUNTAMIENTO DE CREVILLENTE (2022). COORDENADAS: EL MAPA PARA QUE ENTIENDAS DE QUÉ VA EL LENGUAJE INCLUSIVO (Y LO PRACTIQUES). [HTTPS://CREVILLENTE.ES/WP-CONTENT/UPLOADS/2024/04/GUIA-LENGUAJE-NO-SEXISTA](https://crevilente.es/wp-content/uploads/2024/04/GUIA-LENGUAJE-NO-SEXISTA).

Et recordes de l'exercici? Ací tens una possible solució i una argumentació...

Transformació La direcció del departament i les persones supervidores han acordat que tot el personal podrà assistir a capacitacions en lideratge i atenció al client, segons els seus interessos i necessitats professionals. Aquesta decisió s'ha pres per a maximitzar el rendiment de tots els rols dins de l'empresa.

Justificació L'ús de "direcció del departament" i "persones supervisors" elimina la suposició de gènere en els rols de lideratge. A més, permetre a tot el personal accedir a diferents tipus de capacitació promou la igualtat d'oportunitats i combat la segregació de rols basada en gènere.

... encara que estarem d'acord que a tu ja no cal dir-te el bé que parles.

06.

**L'A, B, C NO SEXISTA
DE TERMES EN
L'ADMINISTRACIÓ**

A

ADMINISTRADORORS/ES • PERSONES QUE ADMINISTREN / RESPONSABLES DE L'ADMINISTRACIÓ

Les persones que administren les finances han d'aprovar els pressupostos.

ASSESSORS/ES • PERSONES ASSESSORES / PERSONAL ASSESSOR

El personal assessor en recursos humans donarà una xarrada.

ANCIANS • PERSONES MAJORS

En el taller d'alimentació sana van participar 11 persones majors.

AMOS/ES • PERSONES PROPIETÀRIES / PERSONES TITULARS

Les persones propietàries de l'immoble ha de signar el contracte.

B

BENEFICIARIS/ES • PERSONA BENEFICIÀRIES

Les persones beneficiàries seran notificades per correu electrònic.

C

CLIENTS/ES • PERSONES USUÀRIES

Les persones usuàries del servei han de completar el formulari.

COL·LABORADORS/AS • PERSONAL COL·LABORADOR / PERSONES COL·LABORADORES

Les persones col·laboradores en l'esdeveniment rebran una acreditació.

CIUTADANS/ES • CIUTADANIA / POBLACIÓ / HABITANTS

La següent *convocatoria és d'interés per a tota la ciutadania.

D

DIRECTORS/ES • PERSONES DIRECTORES / DIRECCIÓ

La direcció està a càrrec de les noves polítiques.

DELEGATS/AS • DELEGACIÓ

Aquest tema és competència de la Delegació del govern.

E

EMPRATS/AS • PERSONAL / EQUIP

El personal ha d'assistir a la capacitació.

F

FUNCIONARIS/ES • PERSONAL FUNCIONARI / FUNCIONARIAT

El personal funcionari ha de complir amb els protocols establits.

G

GERENTS • GERÈNCIA / DIRECCIÓ GENERAL

La gerència va aprovar l'estratègia per a el trimestre vinent.

H

HABILITATS/DES • PERSONES HABILITADES / PERSONAL HABILITAT

El personal habilitat s'encarregarà de la revisió dels documents.

I

INSPECTORS/ES • PERSONAL INSPECTOR / INSPECCIÓ

Des d'inspecció es verificarà el compliment de les normatives.

INTERINS/ES • PERSONES INTERINES / PERSONAL INTERÍ

Les persones interines assumiran assumirà el càrrec temporalment fins a la selecció definitiva.

INVESTIGADORS/ES • PERSONAL INVESTIGADOR/ GRUP D'INVESTIGACIÓ

El grup d'investigació està treballant en la cerca de solucions.

J**JUTGE/SSA** • AUTORITAT JUDICIAL

L'autoritat judicial va dictar sentència.

K

NO TENIM CONCEPTES AMB AQUESTA LLETRA, SE T'OCORRE ALGUN? CREA LA TEUA FÓRMULA.

L**LÍDER** • PERSONA LÍDER

La persona líder de l'equip serà responsable de les decisions estratègiques.

M**MINISTRES** • PERSONES DEL MINISTERI

Les persones del ministeri van participar en la reunió amb l'equip de govern.

MEMBRES • INTEGRANTS

Les persones integrants del comitè es reuniran dilluns que ve.

METGE/SSA • PERSONAL MÈDIC / EQUIP MÈDIC

L'equip mèdic va decidir quin era el millor tractament per al senyor...

N**NOTARI/A** • NOTARIA

La persona notària validarà els documents oficials.

NOVENÇANS/AS • PERSONES NOVES / PERSONES EN FORMACIÓ

Les persones en formació participaran en el programa de mentoria.

Ñ

NO TENIM CONCEPTES AMB AQUESTA LLETRA, SE T'OCORRE ALGUN? CREA LA TEUA FÓRMULA.

O**ORGANITZADORS/ES** • ORGANITZACIÓ

L'organització va decidir suspendre l'esdeveniment per falta de mitjans.

P**PARTICIPANTS** • PERSONES PARTICIPANTS

Les persones participants rebran una certificació en finalitzar el curs.

PROVEÏDORS/ES • PERSONES PROVEÏDORES

Les persones proveïdores presentaran les seues propostes de serveis.

PROFESSORS/ES • PROFESSORAT/ PERSONAL DOCENT

El professorat s'encarregarà de qualificar les proves d'accés.

PRESIDENTS/ES • PRESIDÈNCIA

La presidència ha decidit seleccionar a la següent empresa.

Q NO TENIM CONCEPTES AMB AQUESTA LLETRA, SE T'OCORRE ALGUN? CREA LA TEUA FÓRMULA.

R

RESPONSABLE • PERSONA RESPONSABLE / ENCARREGAT/A

La persona responsable de la logística ha de coordinar el transport.

REPRESENTANT • REPRESENTACIÓ

La senyora Maldonado ve en representació de...

S

SECRETARIS/ES • PERSONAL DE SECRETARIA / ASSISTENT D'ADMINISTRACIÓ
El personal de secretaria organitzarà la reunió.

SOL·LICITANT • PERSONA SOL·LICITANT

La persona sol·licitant ha d'entregar tota la documentació requerida.

SUPERVISOR/A • PERSONA SUPERVISORA

La persona supervisora avaluarà l'acompliment de l'equip.

T

TREBALLADORS/ES • PERSONES TREBALLADORES

Les persones treballadores tindran accés als beneficis.

TÈCNICS/ES • EQUIP TÈCNIC / PERSONAL MÈDIC

L'equip tècnic l'ajudarà a resoldre qualsevol dubte que pugui sorgir.

TRESORERS/ES • TRESORERIA

L'àrea de tresoreria de l'empresa s'encarregarà de la gestió econòmica d'aquesta.

U NO TENIM CONCEPTES AMB AQUESTA LLETRA, SE T'OCORRE ALGUN? CREA LA TEUA FÓRMULA.

V

VOLUNTARIS/ES • PERSONES VOLUNTÀRIES, VOLUNTARIAT.

Les persones voluntàries van realitzar l'activitat de manera altruista.

VEÏNS/ES • VEÏNAT, VEÏNATGE.

En la junta establida es reunirà el veïnat per a la presa de decisions.

VOCALS • VOCALIA

La vocalia de la convocatòria d'ocupació ha decidit aprovar la data del primer examen.

X

XIQUETS/ETES • INFÀNCIA/ INFANTESA / POBLACIÓ INFANTIL.

És durant la infància quan podem detectar aquest tipus de comportaments.

W / Y / Z

NO TENIM CONCEPTES AMB AQUESTA LLETRA, SE T'OCORRE ALGUN? CREA LA TEUA FÓRMULA.

FINANCIA:

AJUNTAMENT DE SANT JOAN D'ALACANT
JUNTO A GENERALITAT VALENCIANA
(VICEPRESIDENCIA Y CONSELLERIA
DE SERVICIOS SOCIALES, IGUALDAD
Y VIVIENDA, 2024).

COORDINA

CONCEJALÍA DE IGUALDAD

REDACCIÓN Y DISEÑO GRÁFICO:

SAFE THE COLECTIVE
HELLO@SAFETHECOLECTIVE.COM

SE PERMITE LA REPRODUCCIÓN PARCIAL O
TOTAL DE SUS CONTENIDOS SIEMPRE Y CUANDO
SE REALICE SIN ÁNIMO DE LUCRO Y SE CITE
CORRECTAMENTE LA FUENTE DE PROCEDENCIA.

